

บทวาทศิลป์สำหรับส่งเสริมสำนึกประชาชาติไทย

Discourses to Promote Awareness for Thai People

ทวีวัฒน์ จิตติเวทย์กุล

Taweewat Jittiwetkul

วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

College of Fine Arts, Bunditpatanasilpa Institute, Thailand

Email: taweewatgm@gmail.com

Received August 13, 2021; Revised October 16, 2021; Accepted February 15, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับชาติไทย 8 มิติ (2) ศึกษาวาทกรรมในเพลงชาติไทย และ (3) นำเสนอวาทศิลป์สร้างสำนึกประชาชาติไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากเอกสารและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือวิจัย คือ แบบสรุปเนื้อหาและแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและประชุมสนทนากลุ่ม สรุปผลวิจัยแบบบรรยายเชิงพรรณนา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิรับรอง ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์ความรู้เกี่ยวกับชาติไทย มีลักษณะข้างสร้างสรรค์ทั้ง 8 มิติ ประกอบด้วย มิติมนุษยศาสตร์ คนไทยมีนิสัยช่างคิดฝันและจินตนาการสูง มิติสังคมศาสตร์ ช่างเกรงใจ ให้เกียรติและเคารพอาวุโส มิตินิติศาสตร์ ช่างปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์อย่างยืดหยุ่น มิติภูมิศาสตร์ ช่างผสมผสาน เป็นศูนย์กลางหลายเผ่าพันธุ์ มิติศึกษาศาสตร์ ช่างจดจำ สอนแบบท่องจำและทำตาม มิติวัฒนธรรมศาสตร์ ช่างเลียนแบบ ดัดแปลง ปรับประยุกต์จากวัฒนธรรมอื่น มิติรัฐศาสตร์ ช่างรักชาติ ปกป้องแนวคิดชาตินิยมและมิติเศรษฐศาสตร์ ช่างพึ่งพิง ระบบเศรษฐกิจผูกขาดและต้องพึ่งพามูลนาย

2) วาทกรรมในเพลงชาติไทย คือ สร้างความรัก ประกอบด้วย รักในแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ รักความเป็นหนึ่งเดียว รักความเป็นชาติเอกราช แม้ต้องเสียสละบางอย่าง และรักความสงบ ไม่เบียดเบียนมุ่งประสานประโยชน์ นำแบบที่ดีอย่างมาปรับใช้

3) วาทศิลป์สร้างสำนึกประชาชาติ คือ เชิดชูสถาบัน ประกอบด้วย ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรหนึ่งเดียว ลักษณะที่เด่นชัดคือ การปรับประยุกต์อย่างบูรณาการ การคงความเป็นชาติอยู่ได้ด้วยการมีสถาบันและหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางบริหารที่เหมาะสมกับสังคมไทย

องค์ความรู้ใหม่ คือ ประเทศไทยคงความเป็นชาติได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะมีความรักในสถาบัน

คำสำคัญ: ความเป็นไทย; ประชาชาติไทย; ลำนึกประชาชาติ

Abstract

This article aimed to (1) study the knowledge of Thailand in eight dimensions; (2) study the discourse that communicates to create Thai consciousness; and 3) present rhetorical arts to create a sense of Thai people. This study was qualitative research, collecting information from documents and key informants. The research tools were the content summary form and the interview form, data analysis, synthesis, and group discussion. A descriptive summary of the research results. Offer a qualified person to certify that the research results were found as follows:

1) Knowledge about the Thai nation There were eight dimensions of creative craftsmanship, including the human science dimension. Thai people have the habit of dreaming, and high imagination social science dimension, considerate, honor, and respect seniors' jurisprudence They adapt every rule to their own context. In terms of geographical dimensions, a blender is the center of many races. Education dimension, memorizing mechanic, education system, teaching to memorize and follow cultural dimensions, imitators, adaptations, adaptations from other cultures Political science, patriotic, from cultivating nationalism and economic dimensions, dependent on economic monopoly and dependent on wealth.

2) The discourse in the Thai national anthem is to create love, consisting of love on fertile land, love oneness, love independence even has to sacrifice something, and love peace not oppressive, aiming to coordinate benefits adopt a good model.

3) Rhetoric to create a sense of the nation, which is to glorify the institution consisting of Thailand as a single kingdom. There is a distinctive feature. integrated application maintaining a nation through the presence of institutions and good governance is a management approach that is suitable for Thai society.

The new body of knowledge is that Thailand can remain a nation until today. because there is love in the institution.

Keywords: Thainess; Thai people; Sense of nation

บทนำ

การปลูกสำนึกประชาชาติเพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นของประเทศไทย ได้ดำเนินการมาช้านาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัวอย่างสำคัญที่แสดงถึงความพยายามสื่อสารจากภาครัฐสู่ประชาชนคือการประดิษฐ์สร้างวาทกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนแสดงความเคารพต่อธงชาติที่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ความเป็นชาติไทย โดยครั้งแรกใช้การประกาศผ่านคลื่นวิทยุ เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2485 เชิญชวนให้ประชาชนยืนตรงเคารพธงชาติไทย (Phuaksom, 2003) และถือเป็นธรรมเนียมตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยถ้อยคำว่า “ธงชาติและเพลงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย เราจงร่วมใจยืนตรงเคารพธงชาติ ด้วยความภาคภูมิใจในเอกราชและความเสียสละของบรรพบุรุษไทย” ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงการแสดงออกทางสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักในความเป็นชาติ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาเพลงชาติไทย ที่ว่า “ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วน อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล ด้วยไทยล้วนหมาย รักสามัคคี ไทยนี้รักสงบ แต่ถึงรบไม่ขลาด เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่ สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี เถลิงประเทศชาติไทยทวี มีชัย ชโย” ซึ่งเป็นความพยายามปลูกพลังของคนในชาติให้ตระหนักและเกิดสำนึกรักมาตุภูมิ เพื่อลดปัจจัยเงื่อนไขความขัดแย้งจากความไม่เข้าใจกัน (Kamutphisamai, 1982) ความท้าทายของการเกิดสำนึกร่วมและความยั่งยืนของชาติไทย คือยังขาดแนวทางเสริมสร้างสำนึกประชาชาติที่สามารถส่งผ่านและเข้าถึงเยาวชน เพราะยังพบคำถามต่อประเด็นความรักชาติและทิศทางก้าวอย่างของชาติ รวมถึงรากวัฒนธรรมที่เคยนำสังคมไทย ถูกทำลายรุกรานจากคนที่เข้าใจวัฒนธรรมอื่นมากกว่า ทำให้ความโดดเด่นด้านการผสมผสานและความหลากหลายที่บรรพบุรุษได้เคยรังสรรค์ไว้ถูกกลืนจนไม่เหลือเค้าโครงเดิม

การเสริมสร้างสำนึกประชาชาติ สำนึกใหม่ต้องเป็นสำนึกใหญ่ โดยแนวทางการศึกษาที่ผ่านมาเน้นอุดมคติแห่งความเป็นรัฐชาติยุคใหม่ ที่มุ่งสร้างสำนึกร่วมของคนในชาติ เพื่อให้ถึงระดับที่สามารถประกาศได้ว่า “เถลิงประเทศชาติไทยทวี มีชัย ชโย” ดังปรากฏในเพลงชาติไทย หากแต่ยังขาดแนวทางที่สามารถปรับ Mindset ใหม่สำหรับประชาชนในด้านสำนึกต่อรากเหง้า และสำนึกต่อความเป็นชาติ รวมทั้งขาดช่องทางที่สามารถเข้าถึงเยาวชนและประชาชนทั่วไป เพราะมีเพียงช่องทางที่ทำหน้าที่ส่งเสริมความรู้ด้านสำนึกประชาชาติ คือ การจัดการการศึกษาในระบบ โดยครูวิชาชีพในระดับโรงเรียน วิทยาลัยและระดับมหาวิทยาลัยเพียง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย (Ministry of Education, 2008) ส่วนการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมสำนึกประชาชาติ มีเนื้อหาในวิชาประวัติศาสตร์ไทย วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ดังนั้นเนื้อหาวาทศิลป์ส่งเสริมสำนึกประชาชาติ จึงศึกษาจากหนังสือเรียนดังกล่าว และยังมีการประดิษฐ์วาทกรรมสำคัญในเพลงชาติไทยที่แสดงถึงความเป็นมา การดำรงอยู่ ความเสียสละรักษาเอกราช และความรุ่งเรืองของชาติไว้ จึงจำเป็นต้องถอดความหาความสำคัญมาใช้สื่อสารและนำเสนอเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องกัน

การสร้างสรรคืบทวาทศิลป์เพื่อส่งเสริมสำนึกประเทศไทยในครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ในช่วงชั้นที่ 4 คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งเป็นระดับชั้นที่วางเป้าหมายให้ผู้เรียนได้เลือกแนวทางการศึกษาเฉพาะตามความถนัดและความต้องการเพื่อวางแผนเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (Office of the Education Council, 2013) นอกจากนั้นในการเลือกวิจัยเอกสารนี้ ทำให้ทราบนัยยะความคิดที่ใช้ปลูกฝังความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทยในมิติต่าง ๆ และสรุปเป็นข้อค้นพบการสร้างสรรคืบทวาทศิลป์ที่คล้ายตำนาน นิทานที่ชุมชนบูรพกาลได้สืบทอดกันมา ปรากฏอยู่ในรูปแบบวรรณกรรมบอกเล่า (Oral Literature) หรือบันทึกประวัติเชิงตำนานและพงศาวดาร ทั้งมีสัญลักษณ์เชิงเหนือจริงและเกินจริงให้เห็นอยู่เสมอ (Wongthet, 2016) สังคมที่ดูถูกตำนาน นิทาน เป็นสังคมที่ขาดจินตนาการ ส่งผลให้ขาดพลังการสร้างสรรคืบทวาทศิลป์ทั้งด้านวรรณกรรม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงการเมืองที่สร้างสรรคืบทวาทศิลป์ รูปแบบเนื้อหาที่แสดงออกมาในรูปแบบของสังคมที่ตกอยู่ในภาวะขัดแย้งระหว่างเก่ากับใหม่ หรือประเพณีนิยมกับสมัยนิยมและความเป็นจริงกับเรื่องเกินจริง การแสดงออกจึงมักผสมผสานความเป็นจริงกับจินตนาการเหนือจริงไว้ด้วยกัน จนเกิดผลวิธีในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า Magical Realism มีลักษณะเป็นงานเชิงสร้างสรรคืบทวาทศิลป์

บทความวิจัยนี้นำเสนอผลวิจัยเชิงสร้างสรรคืบทวาทศิลป์ความจริงให้เหนือจริง ซึ่งในบางครั้งความเป็นจริงอันมหัศจรรย์ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับการวิจัยเชิงเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความสร้างบทสรุปโดยผู้วิจัยและนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ และสรุปเป็นบทวาทศิลป์เพื่อสร้างสำนึกประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับชาติไทย 8 มิติ คือ มิติภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ นิติศาสตร์ วัฒนธรรมศาสตร์และมิติทางศึกษาศาสตร์
2. เพื่อศึกษาวาทกรรมที่ใช้สื่อสารสร้างสำนึกประเทศไทยในเพลงชาติไทย
3. เพื่อนำเสนอวาทศิลป์สำหรับส่งเสริมสำนึกประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

การสร้างสำนึกพลเมืองเป็นความพยายามปรับคุณลักษณะพลเมืองให้สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตยตามวิถีไทยแต่ละยุคสมัย อาทิ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเทววงศ์วโรปการ ทรงค้นพบคุณธรรมที่สำคัญของชนชาติไทย คือ ปราศจากการเบียดเบียนและมีความฉลาดปราดเปรื่องประนีประนอมกับชาติอื่น ส่วนด้านวิถีไทยสมัยก่อนการตรากฎหมายสมัยใหม่ มีหลักความรับผิดชอบร่วมกันของชุมชน (Communal Liability) เพื่อให้พลเมืองเกิดสำนึกในพันธะต่อส่วนรวม มีสำนึกผูกพันที่จะรับผิดชอบร่วมกันอย่างยั่งยืน ส่วนคำสอนของศาสนาที่ส่งเสริมให้เป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย เช่น พุทธศาสนา เน้นเมตตา ไม่เอาเปรียบ เสมอภาคในการแก้ปัญหา เคารพความเลื่อมใสด้วยสติปัญญา ตระหนัก

ในอนิจจัง ไม่ยึดติด ยอมรับความหลากหลาย เป็นต้น สำหรับในศาสนาคริสต์ เน้นความรักในเพื่อนมนุษย์เป็นสำคัญ ศาสนาฮินดู เน้นความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและศาสนาอิสลาม เน้นความเสมอภาคและการบริจาค เป็นต้น (King Prajadhipok's Institute, 2012)

การเปลี่ยนแปลงสังคมกับการเกิดสำนึกท้องถิ่นนิยมของคนอีสาน พ.ศ. 2475– 2500 พบว่า พัฒนาการรัฐไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ที่มีต่อการเมืองและสังคมจากการยึดอำนาจทำให้คณะราษฎรมีบทบาทและกำหนดความหมายของรัฐขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับการขยายตัวของการเมืองภาคพลเมือง สถาปนารัฐธรรมนูญเป็นหลักการปกครอง ถ้าย้อนอำนาจจากกลุ่มเดิมมาสู่ประชาชนผ่านระบบการเลือกตั้ง ทำให้สิทธิเสรีภาพพลเมืองเท่าเทียมกัน เป็นการนำความคิด ความต้องการของคนในสังคมไปสู่การสร้างนิยามความหมายของชาติขึ้นมาใหม่ จากที่เคยยึดติดอยู่กับสถาบันกษัตริย์ ให้เปลี่ยนเป็นความหมายว่า บ้านเมืองนี้เป็นของราษฎร ทำให้รัฐเป็นของประชาชน หรือรัฐประชาชาติ (Nation State) (Singsuwan, 2014)

รัฐไทยเริ่มในปลายพุทธศตวรรษที่ 18 มีรัฐเกิดขึ้น ได้แก่ รัฐสุโขทัย รัฐอโยธยา รัฐสุพรรณภูมิ รัฐศรีอยุธยา รัฐล้านนา รัฐล้านช้างและรัฐนครศรีธรรมราช ซึ่งไม่มีรัฐใดเป็นศูนย์กลาง แต่รัฐสุโขทัย สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีความสำคัญในฐานะรัฐผู้นำ ช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 20 อาณาจักรอยุธยากลายเป็นศูนย์กลางนานถึง 417 ปี และสิ้นสุดลงเมื่อ พ.ศ. 2310 สมเด็จพระเจ้าตากสินได้ตั้งกรุงธนบุรีเป็นศูนย์กลางแทนและสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกได้ย้ายมาสร้างกรุงรัตนโกสินทร์เป็นศูนย์กลางรัฐไทยถึงปัจจุบัน ด้านการปกครอง พระมหากษัตริย์มีอำนาจเด็ดขาดทางการเมือง ทรงอยู่เหนือกฎหมาย เป็นเจ้าชีวิตหรือสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ส่วนการพัฒนาคนอาศัยวัดและพระเป็นผู้สอน ต่อมาใช้กลไกรัฐให้ยอมรับอำนาจจากศูนย์กลาง ใช้กองทัพและระบบราชการ สร้างข้าราชการที่ดี พลเมืองที่ดี ส่วนระบบการศึกษามีหลักสูตรแกนกลางซึ่งเป็นการใช้อำนาจรัฐบังคับและควบคุมอุดมการณ์ ในสมัยรัชกาลที่ 6 กลไกอุดมการณ์ถูกท้าทายมากขึ้น ข้าราชการและพ่อค้าได้วิจารณ์กลไกของรัฐ ประกอบกับวิกฤติเศรษฐกิจโลก ทำให้ไม่สามารถรักษาเจ้าหน้าที่รัฐไว้ได้ ถูกลดทอนอำนาจ เพราะไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เกิดวิกฤติศรัทธาต่อสถาบัน จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงมาปกครองระบอบประชาธิปไตยเมื่อ พ.ศ. 2475 ซึ่งเกิดขึ้นเหมือนกับรัฐอื่น ๆ ทั่วโลก เพียงแต่ไม่ได้สูญเสียเลือดเนื้อและชีวิตเหมือนกับในประเทศอื่น ๆ (Suwan, 2011)

เพลงชาติแสดงถึงความเป็นชาติของประชาชนและแสดงฐานะทางการเมืองว่าเป็นเอกราชไม่ขึ้นแก่ใคร เป็นเครื่องหมายและเป็นกลั่นไอทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ ที่มาของเพลงชาติมี 3 ลักษณะ คือ 1) มาจากเพลงที่ประชาชนมีความศรัทธานิยมชมชอบ เช่น เพลงก็อดเซฟเดอะควีน (God Save The Queen) ของสหราชอาณาจักร เพลง Land der Berge, Land am Strome ของออสเตรีย เป็นต้น 2) เกิดจากความกดดันทางการเมือง จากการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองและวัฒนธรรม เช่น เพลงลามาร์แซแยส (La Marseillaise) ของฝรั่งเศส เพลงชาติไทยของประเทศไทย เป็นต้น และ 3) เกิดขึ้นโดยลัทธิชาตินิยม เช่น โมเดิล อีแวนโนวิช กลินกา คีตกวีรัสเซีย ได้ประพันธ์เพลงการต่อสู้เพื่อปลุกเร้าให้รัก

ชาติ เกิดความคิดชาตินิยม การใช้เพลงชาติเป็นเครื่องหมายแบ่งแยกดินแดน ศาสนา เชื้อชาติและผลประโยชน์ออกจากกัน ซึ่งแนวคิดนี้ได้แผ่ขยายไปยังกลุ่มเชื้อชาติต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและเกิดบทเพลงปลุกเร้าให้เกิดความรักชาติมากขึ้นจากคีตกวีต่างๆ (Charoensuk, 1999)

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ทราบพัฒนาการของประเทศไทยและความพยายามสร้างสำนึกพลเมืองที่ให้ความสำคัญกับการสื่อสารทางการเมืองและการสร้างแนวคิดชาตินิยมผ่านระบบการเมืองการปกครองซึ่งยังไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการสร้างสำนึกประชาชนชาติเพราะยังขาดเนื้อหาและการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่าง ๆ จึงควรศึกษาเพื่อสร้างสรรค์วาทศิลป์ที่สร้างความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาให้เกิดสำนึกประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากแนวคิดรากวัฒนธรรมแนวคิดชาตินิยมและแนวคิดชาติประชาธิปไตยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1) ระเบียบวิธีวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพรวมกับการวิจัยเอกสาร เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสอน การวิจัยและการทำงานในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและจัดประชุมสนทนากลุ่มเพื่อสร้างบทสรุปงานวิจัย นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิรับรองผลการวิจัยและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาความ

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยตารางวิเคราะห์เนื้อหาและแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

3) การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยการตรวจสอบด้วยตนเองด้านความถูกต้องตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อวัดคุณลักษณะ พฤติกรรม และเนื้อหาสาระให้มีประสิทธิผลและถูกต้องตามความเป็นจริง (Worakitkasemsakul, 2011) โดยการพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ เลือกใช้คำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ส่วนที่มีค่าไม่ถึง 0.5 ถือว่าใช้ไม่ได้ ต้องปรับปรุงแก้ไขใหม่

4) การปฏิบัติการด้านจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนในทุกประเด็นไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางจริยธรรม โดยขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ต่อหน่วยจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ให้รับรองก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย

5) ข้อพิจารณาด้านการคัดลอกผลงานวิจัย ทำความเข้าใจนิยามการคัดลอกผลงานให้ชัดเจนอ้างอิงแหล่งข้อมูลตามรูปแบบที่กำหนด นำเสนอแนวคิด จำนวนของผู้วิจัยให้เห็นปรากฏเป็นที่ประจักษ์ และตรวจสอบสัดส่วนความซ้ำซ้อนของงานวิจัย

6) การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูลจากเอกสาร โดยวิเคราะห์จากความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย นำมาอ้างอิงเป็นข้อค้นพบและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งได้มาจากคัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์และนำเสนอในที่ประชุมสนทนากลุ่มย่อย เพื่อรวมวิเคราะห์ข้อมูล ตีความสร้างบทสรุปเป็นข้อค้นพบงานวิจัย

7) การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แบบสัมภาษณ์และจัดสนทนากลุ่ม จำแนกประเภท ชนิดข้อมูลในเหตุการณ์โดยไม่ใช้ทฤษฎี วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลแบบอุปนัยและสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็นตามประเด็นหลัก ประเด็นย่อยและตีความสร้างบทสรุปเป็นข้อค้นพบการวิจัย

8) การรับรองผลการวิจัย โดยนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์แขนงต่างๆ จำนวน 10 ราย รับรองผลการวิจัยก่อนการเผยแพร่

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า องค์ความรู้เกี่ยวกับชนชาติไทย มีดังนี้

การศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์โดยหลักฐานลายลักษณ์อักษรและหลักฐานอื่น ๆ เช่น ภาพถ่าย แอ็บเสียง หลักฐานทางโบราณคดี เป็นต้น เพื่อฟื้นอดีตหรือจำลองอดีตขึ้นมาใหม่ทำให้เรื่องราว กิจกรรม เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องเป็นความจริงหรือใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด เพราะได้มีการศึกษาที่เป็นระบบอย่างมีขั้นตอน

ความเป็นมาเกี่ยวกับชนชาติไทย ในดินแดนแห่งนี้มีมนุษย์อยู่อาศัยมาแล้วประมาณ 40,000 ปี เดิมมีชาวมอญ เขมรและมลายูปกครองพื้นที่ มีอาณาจักรใหญ่ เช่น พุนาน ทวารวดี หริภุญชัย เขมร และตามพรลิงก์ บรรพบุรุษไทยสยามจัดอยู่ในกลุ่มชาวไท-ไต อยู่แถบเดียนเบียนฟูในคริสต์ศตวรรษที่ 5 ถึง 8 เริ่มอาศัยในดินแดนปัจจุบันคริสต์ศตวรรษที่ 11 มีรัฐชาวไทเกิดขึ้นจำนวนมากในคริสต์ศตวรรษที่ 13 พ.ศ. 1780 พ่อขุนบางกลางหาว รวบรวมกำลังต่อต้านขอมและตั้งอาณาจักรสุโขทัย ส่วนด้านเหนือ พญามังราย ตั้งอาณาจักรล้านนา ในปี พ.ศ. 1839 มีเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางในแถบลุ่มแม่น้ำปิง ส่วนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง มีรัฐในบริเวณเพชรบุรี สุพรรณบุรี ลพบุรีและอยุธยา สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จัดการปกครองแบบพลเรือนกับทหารและจตุสดมภ์ ซึ่งใช้มาถึงสมัยรัชกาลที่ 5 และทรงริเริ่มระบบเจ้าขุนมูลนาย ประชากรส่วนใหญ่เป็นไพร่ใช้แรงงานปีละ 6 เดือน กรุงศรีอยุธยาเริ่มติดต่อกับชาติตะวันตกเมื่อ พ.ศ. 2054 และตกเป็นประเทศราชของราชวงศ์ตองอู เมื่อ พ.ศ. 2112 สมเด็จพระนเรศวรทรงประกาศอิสรภาพในอีก 15 ปีต่อมา ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ มีการติดต่อกับชาติตะวันตกจนรุ่งเรืองแต่เกิดความขัดแย้งภายในและเมื่อเกิดสงครามกับราชวงศ์อลองพญา ทำให้เสียกรุงเมื่อปี พ.ศ. 2310 พระเจ้าตากสินทรงรวบรวมแผ่นดินและขยายอาณาเขต แต่เมื่อเกิดความขัดแย้งภายใน จึงถูกลำเรอโจมตีโดยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แห่งราชวงศ์จักรี ซึ่งได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นในปี พ.ศ. 2325 ต่อมาในรัชกาลที่ 5 มีการพัฒนาสยามเพราะสภาพสังคมเข้าสู่ภาวะสมัยใหม่ไม่เท่ากัน เกิดช่องว่างทางสังคม พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างสำนึกความเป็นชาติในหมู่ชนชั้นนำ การตั้งกองเสือป่าทำให้สมาชิกพ้นจากการอบราชการและนับถือประมุข จากเหตุการณ์นายทหารชั้นผู้น้อยคบคิดเปลี่ยนแปลงการปกครองแต่ถูกจับได้ พระองค์จึงแต่งตั้งเสนาบดีที่ได้รับการศึกษาในยุโรปมาร่วมแก้ไขปัญหางบประมาณขาดดุลและประชาสัมพันธ์เผยแพร่พระราชนิพนธ์ทางสื่อ โดยย้ำแนวคิดส่งเสริมวิถีชีวิตและธรรมเนียมแบบตะวันตก อาทิ การมีนามสกุล กีฬาฟุตบอล ธรรมเนียมฟัวเดียวเมียเดียว ส่งเสริมการศึกษาแผนใหม่ สถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและจัดการศึกษาภาคบังคับ เป็นต้น นอกจากนั้นยังเผยแพร่แนวคิดชาตินิยมทางการเมืองและชาตินิยมทางเศรษฐกิจเพื่อจัดอิทธิพลชาวจีนในระบบเศรษฐกิจสยาม ส่งเสริมให้ราษฎรรวมกลุ่มโดยไม่แบ่งวรรณะ รู้จักตัดสินโดยยึดหลักเสียงข้างมากและกระตุ้นการอภิปรายสาธารณะในสื่อต่าง ๆ จัดหาเรือรบที่ทันสมัยและเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่หนึ่งเพื่อประโยชน์ในการเลิกสนธิสัญญาไม่เป็นธรรม ทำให้สยามได้รับอิสระในการจัดเก็บภาษีอากรและยกเลิกสิทธิสภาพนอกอาณาเขตได้สำเร็จ แต่

เมื่อรายได้ของรัฐลดลงจากผลของเศรษฐกิจตกต่ำ ต้องกู้เงินต่างประเทศ ทำให้ในรัชกาลต่อมา เกิดความไม่สงบและปัญหาเศรษฐกิจ การลดงบประมาณทำให้เกิดปัญหาในหมู่ข้าราชการ จนเปลี่ยนแปลงการปกครองและคณะราษฎรเข้ามามีบทบาททางการเมือง หลังสงครามโลกครั้งที่สองยุติในปี พ.ศ. 2488 ประเทศไทยไม่เป็นผู้แพ้สงครามเพราะสามารถบอกเลิกสถานะสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตรได้ในระหว่างสงครามเย็น ได้เข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา ส่วนผลของรัฐประหารโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ในปี พ.ศ. 2500 ทำให้คณะราษฎรหมดอำนาจ มีการรื้อฟื้นพระราชอำนาจสงครามเวียดนามเร่งให้เกิดการพัฒนาและเกิดความเหลื่อมล้ำในประเทศ เกิดสำนักทางการเมืองของชนชั้นกลาง เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 นำมาซึ่งยุคประชาธิปไตย แต่สิ้นสุดลงด้วยการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2519 คอมมิวนิสต์ยุติลงในปี พ.ศ. 2523 ด้วยนโยบายทางการเมือง การปกครองของไทยสลับกันระหว่างเผด็จการทหารและประชาธิปไตยระบบรัฐสภา ระบบเศรษฐกิจกลับมาเติบโตจนถึงปี พ.ศ. 2540 ผลของค่าเงินบาทอ่อนตัวเฉียบพลัน ทำให้เกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองระหว่างฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านรัฐบาลมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (Office of the Non-Formal and Informal Education, 2019)

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 วาทกรรมสร้างสำนึกประชาชาติในเพลงชาติไทย มีดังนี้

เพลงชาติไทยสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ คือ เพลงสรรเสริญพระบารมีซึ่งใช้ถวายเป็นคารวะพระมหากษัตริย์ตามธรรมเนียมสากล ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 คณะราษฎรได้ประกาศใช้เพลงมหาชัยเป็นเพลงชาติไทย แต่ไม่ได้รับความนิยมจึงเปลี่ยนเป็นเพลงชาติที่แต่งทำนองโดยพระเจนดุริยางค์แทน ส่วนเพลงชาติไทยฉบับปัจจุบัน เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2482 ซึ่งสยามเปลี่ยนชื่อเป็นไทย จึงประกวดเนื้อร้องเพลงชาติให้สอดคล้องชื่อประเทศ กำหนดให้เนื้อร้องยาว 8 วรรคและปรากฏคำว่า ไทย อยู่ในเพลงชาติ และได้รับรองฉบับของพันเอกหลวงสารานุประพันธ์ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2482 ส่วนแนวปฏิบัติการเคารพเพลงชาติเริ่มสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ในปี พ.ศ. 2485 กำหนดให้เพลงชาติเป็นหนึ่งอาณัติสัญญาณในการเคารพธงชาติ เมื่อมีการชักธงขึ้นลงต้องแสดงความเคารพโดยการยืนตรงหันหน้าไปทางเสาธงหรือสถานที่ชักธงด้วยอาการสำรวม จนกว่าเพลงชาติจะสิ้นสุดลง ปัจจุบันมีการบรรเลงเพลงชาติ ในเวลา 08.00 น. และ 18.00 น. ผ่านทางวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงสำคัญของเพลงชาติ แสดงถึงความเป็นเอกราช ความสามัคคีปรองดอง เป็นตัวแทนปลูกเร้าให้ระลึกถึงความพยายามของบรรพบุรุษรวมทั้งสื่อถึงวัฒนธรรมประเพณี บอกเล่าเรื่องราวของแผ่นดิน ความเสียสละเพื่อดำรงชาติไทยให้ยืนยง เป็นบทเพลงแห่งความเคารพ สามัคคี เมตตาและเห็นคุณค่าของแผ่นดิน โดยความหมายเพลงชาติไทย คือ “ประเทศไทยเป็นที่รวมของคนไทย ทุกหนทุกแห่งเป็นของคนไทย ชาติไทยดำรงอยู่ได้ เพราะคนไทยมีความสามัคคี คนไทยเป็นผู้รักความสงบ แต่ถึงคราวรบก็ไม่เกรงกลัว คนไทยจะไม่ยอมให้ใครมาย่ำยีเอกราชของชาติไทยเป็นอันขาด เราพร้อมใจกันสละเนื้อและชีวิตเพื่อชาติ ชาติไทยจะได้อยู่ด้วยความรุ่งเรืองและมีชัยชนะต่อไป” (Si Mahayana, 2012)

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า วาทศิลป์สำหรับสร้างสำนึกประชาชาติไทย มีความสำคัญเพราะที่ผ่านมาสำนึกประชาชาติ ค่านิยมและสัญลักษณ์ความเป็นไทยถูกมองข้ามจน ขาดการแต่งกายชุดไทย การรับประทานอาหารไทย เป็นต้น แนวทางสื่อสารเพื่อสร้างสำนึกประชาชาติให้ตระหนักถึงความสำคัญ โดยการศึกษาจากหนังสือเรียนและเพลงชาติไทยนั้น มีเนื้อหาสำคัญที่บ่งบอกความเป็นราชอาณาจักรหนึ่งเดียวที่เป็นปึกแผ่นที่มั่นคง ซึ่งบรรพบุรุษได้รวบรวมไว้ แม้จะผ่านการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาแต่ยังสามารถรักษาประเทศชาติให้อยู่รอดและเจริญรุ่งเรืองด้วยความสามารถของผู้นำ จึงควรให้ความสำคัญกับความเป็นชาติที่มั่นคง มีสถาบันหลักที่ควรเชิดชูไว้และร่วมกันสร้างระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยในบริบทของประเทศไทยให้ยั่งยืนสืบไป

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับชาติไทย 8 มิติ สรุปและนำเสนอด้วยคำว่า THAILAND โดยแต่ละตัวอักษรนำใช้แทนคำซึ่งมีความหมายถึงคุณลักษณะที่โดดเด่นของชนชาติไทยในแต่ละมิติ ดังนี้

1. มิติมนุษยศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า Think มีที่มาจากการที่ชนชาติไทยเป็นชนชาติที่มีจินตนาการสูง มีความคิดเพื่อฝัน คิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ด้วยสติปัญญาและมโนคติที่เป็นลักษณะเฉพาะของเผ่าพันธุ์
2. มิติสังคมศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า Honor ซึ่งมีที่มาจากระบบสังคมไทยที่ให้ความเคารพนับถือและให้เกียรติผู้ใหญ่ เชื้อพ้องระบบอาวุโส ใช้การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยการยอมรับอำนาจ
3. มิตินิติศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า Adjustable มาจากรูปแบบของระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคมไทย เป็นการปรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เข้ากับลักษณะนิสัยแบบไทย ซึ่งไม่มีการบังคับที่เข้มงวดกดขี่เกินไป เป็นการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ที่ค่อนข้างยืดหยุ่น ไม่มีกฎเหล็กที่ตายตัว
4. มิติภูมิศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า International มีที่มาจากพื้นที่แผ่นดินไทยทั้งมวลเป็นศูนย์รวมของผู้คนหลากหลายพันธุ์ ซึ่งได้มาอยู่ร่วมกันในผืนแผ่นดินไทยอย่างอิสระเสรี และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลืออย่างร่มเย็นเป็นสุข ภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ทุกยุคสมัย
5. มิติศึกษาศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า Learn มีที่มาจากระบบการศึกษาเรียนรู้ของชนชาติไทย ตั้งแต่อดีตกาลเป็นจัดการศึกษาแบบท่องจำ สอนให้จดจำและคนไทยมีนิสัยขยันจดจำก่อนนำไปใช้ ต่อ ยอดจากสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อนจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน
6. มิติวัฒนธรรมศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า Adapted มาจากความสามารถของบรรพชนไทยในการดัดแปลง ประยุกต์ ปรับตัว เลียนแบบวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ อาหารการกินและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันมาจากแขกหรือผู้มาเยือนทั้งในภูมิภาคเดียวกันและภูมิภาคอื่น ๆ ส่งผลให้วัฒนธรรมไทยเป็นวัฒนธรรมแห่งการปรับประยุกต์และผสมผสานจากหลากหลายวัฒนธรรม

7. มิติรัฐศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า Nationalisms มาจากการใช้แนวคิดชาตินิยมในการปกครอง และการสร้างความเป็นปึกแผ่นของชาติ เน้นความเป็นไทย เชิดชูสถาบันหลักที่สำคัญของประเทศ อาทิ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สถาบันการเมือง สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา เป็นต้น

8. มิติเศรษฐกิจศาสตร์ สรุปด้วยคำว่า Dependent มาจากพื้นฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นระบบเศรษฐกิจแบบผูกขาด ที่ผ่านมาเป็นระบบที่พึ่งพามูลนาย ประชาชนคือไพร่ฟ้า ข้าของแผ่นดิน ที่สร้างผลผลิตให้กับประเทศและเจ้าของที่ดิน

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ วาทกรรมสร้างสำนึกประชาชาติไทยจากเพลงชาติ สามารถอธิบายได้ด้วย คำว่า LOVE ซึ่งแต่ละตัวอักษรมีที่มาและความหมาย ดังนี้

1. ตัวอักษร L มาจากคำว่า Land of abundance คือ แผ่นดินไทยเป็นดินแดนอุดมสมบูรณ์
2. ตัวอักษร O มาจากคำว่า Oneness คือ ชนชาติไทยมีความสมัครสมานสามัคคีกัน
3. ตัวอักษร V มาจากคำว่า Victory คือ ประเทศไทยเป็นชาติเอกราช ชื่นชอบชัยชนะ แม้ต้องเสียสละบางอย่าง ชอบพินันชนต่อ ชอบความสนุกสนาน ชอบเสียง กล้าได้กล้าเสีย
4. ตัวอักษร E มาจากคำว่า Emulate คือ บรรพชนไทยมีคุณลักษณะสำคัญคือ ปราศจากการเบียดเบียนและมีความฉลาดในการประสานประโยชน์ของชาติไทยกับชาติอื่น ชอบการประยุกต์และการนำแบบอย่างที่ดีมาปรับประยุกต์ใช้

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ วาทกรรมสร้างสำนึกประชาชาติไทย สามารถสรุปและอธิบายได้ด้วยคำว่า “KING” ซึ่งแต่ละตัวอักษรแทนคำซึ่งมีความหมาย ดังนี้

1. ตัวอักษร K มาจากคำว่า Kingdom มีความหมายว่า ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรหนึ่งเดียว ผู้ใดจะคิดเห็นและกระทำการให้เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้การเป็นปึกแผ่นที่มั่นคงได้ เกิดจากการรวบรวม ผืนแผ่นดินให้เป็นปึกแผ่น โดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนาที่อยู่ร่วมกันในแผ่นดินไทย
2. ตัวอักษร I มาจากคำว่า Integrations มีความหมายว่า การปรับเปลี่ยนประเทศไทยตามกาลสมัยเป็นหนทางการอยู่รอดและเป็นหนทางแห่งความเจริญรุ่งเรืองของชาติ ความสามารถในการบูรณาการของผู้นำแต่ละยุคสมัยทำให้ประเทศผ่านพ้นวิกฤติการณ์ต่าง ๆ มาได้
3. ตัวอักษร N มาจากคำว่า Nationalism มีความหมายว่า การสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงมาได้จนถึงทุกวันนี้ เริ่มต้นด้วยการเชิดชูชาติและให้ความสำคัญกับสถาบันหลักมาโดยตลอด
4. ตัวอักษร G มาจากคำว่า Good Governance มีความหมายว่า เข้มทิศนำชาติไทย คือ ธรรมาธิปไตยหรือประชาธิปไตยแบบไทย ประกอบด้วย 6 หลักการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ซึ่งล้วนเป็นหลักการพื้นฐานที่จำเป็นในการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีและเหมาะสมสำหรับสังคมไทย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ คือ วาทศิลป์สร้างสำนึกประชาชาติไทย (THAILAND LOVE KING) หมายถึงว่า “ประเทศไทยคงความเป็นชาติได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะมีความรักในสถาบัน” ดังรายละเอียดตามภาพนี้

“ประเทศไทยเป็นไทยได้จนถึงทุกวันนี้เพราะมีสถาบันฯ”

T: Think ชนชาตินักสร้างสรรค์

H: Honor ช่างเกรงใจและให้เกียรติผู้อื่น

A: Adjustable ช่างปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่น

I: International ศูนย์รวมหลากหลายพันธุ์

L: Learn สอนท่องจำให้ทำตาม

A: Adapted มีวัฒนธรรมผสมผสาน

N: Nationalisms ใช้แนวคิดชาตินิยมสร้างชาติ

D: Dependent เศรษฐกิจผูกขาดและพึ่งพิง

L: Land of abundance ดินแดนที่อุดมสมบูรณ์

O: Oneness ชาติแห่งหนึ่งที่เป็นหนึ่งเดียว

V: Victory ชาติเอกราชที่มีชัยชนะ

E: Emulate ไม่รู้กรานและประสานประโยชน์

K: Kingdom เป็นราชอาณาจักรที่มั่นคง

I: Integrations ปรับเปลี่ยนเพื่อความรุ่งเรือง

N: Nationalism เชิดชูสถาบันหลักตลอดมา

G: Good Governance ยึดหลักธรรมาภิบาล

ภาพที่ 2 บทวาทศิลป์สร้างสำนึกประชาชาติไทย

สรุป

งานวิจัยนี้มาจากศึกษาข้อมูลในเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นำไปสู่การสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับชาติไทย วาทกรรมสร้างจิตสำนึกและนำเสนอวาทศิลป์สร้างสำนึกประชาชาติไทย ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ รวมทั้งได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงพัฒนาเป็นข้อค้นพบจากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า องค์ความรู้เกี่ยวกับชนชาติไทย 8 มิติ ทำให้เกิดความเข้าใจตลอดถึงความเป็นมาและคุณลักษณะที่โดดเด่นของชนชาติไทย จึงควรใช้ให้เป็นประโยชน์ในการสื่อสารบอกต่อให้เข้าถึงและจัดการเรียนการสอนในระดับต่างๆ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า วาทกรรมที่ปรากฏในเพลงชาติไทย คือ ความรัก ความสามัคคีและความเสียสละในการสร้างชาติไทยตั้งแต่บรรพบุรุษเป็นต้นมา สมควรที่จะได้รับการสืบสานและสืบทอดต่อไปจากคนในรุ่นปัจจุบัน หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและปรับปรุงยกย่องให้เข้าถึงประชาชนทั่วไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า บทบาทศิลปะที่ใช้สำหรับสร้างสำนึกประชาชาติไทย คือ การมีสถาบันหลักของชาติ ที่ยังคงเป็นเข็มทิศนำทางสำหรับสังคมไทยอยู่เสมอ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ สื่อสารต่อไปให้เห็นความสำคัญของการเชิดชูและนับถือสถาบันหลักของชาติ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ THAILAND LOVE KING มีความหมายว่าชาติไทยคงความเป็นชาติได้จนถึงทุกวันนี้เพราะมีความเคารพรักในสถาบัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสื่อสารสร้างสำนึกประชาชาติไทย การจัดการเรียนการสอนทั่วไป โดยควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่สำคัญทั้ง 8 มิติของชนชาติไทย ความเคารพรักในแผ่นดินไทยและการคงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติไทย สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับผลการสื่อสารสร้างสำนึกประชาชาติไทยในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและภูมิภาคต่าง ๆ

References

- Charoensuk, S. (1999). *National anthem*. Ruean Kaew Printing.
- Kamutphisamai, A. (1982). *The nationalist ideology of Thai leaders*. Thammasat University
- King Prajadhipok's Institute. (2012). *Citizenship and the future of Thai democracy (citizenship and the future of Thai democracy)* (13th ed.). King Prajadhipok's Institute.
- Ministry of Education. (2008). *Basic education core curriculum 2008*. Agricultural Cooperative Association of Thailand Printing House.
- Office of the Education Council Secretariat. (2013.) *Development of Thai basic education curriculum*. Office of the Education Council Secretariat Ministry of Education.

- Office of the Non-Formal and Informal Education. (2018). *Thai national history*. Ministry of Education.
- Phuaksom, P, C. (2003). *Politics in the history of the Thai flag*. Matichon.
- Si Mahayana, E. (2012). *Standard master, history, grade 1*. Aksorn Charoenthat.
- Singsuwan, A. (2014). Social changes and origin on “Localism Consciousness” of Isan people between 1932 and 1957. *Praewa Kalasin Academic Journal Kalasin Rajabhat University*, 1(1), 9–30.
- Suwan, S. (2011). *State and the concept and theory of development*. Kasetsart University.
- Wongthet, S. (2016). *Suchit Wongthet: Creative literature based on legend siam column*. Thailand Matichon Daily newspaper published.
- Worakitkasemsakul, S. (2011). *Research methods in behavioral sciences and social sciences*. Udon Thani Word Art Printing.